

คำสอนขี้เท่อ

พระมหาโชติ
แต่งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๒

คนบ้าย่าถือ	คนค้อย่าสอน	คนจรรยาเชื้อ
คนเบื้อย่าใช้	คนไบ้อย่าบวช	คนอวคอย่าชัก
คนสัดข้อย่าฉิน	คนบีนอย่าคบ	คนประจบย่ารัก
คนทักย่านึ่ง	คนจริงย่าหน่าย	คนตายย่ากลัว
คนช้วย่าไถล	คนไพร้อย่าสมาน	คนพาลย่าสมัคร
คนดักย่าเผลอ	คนเกื้อย่าโห	คนโง้ย่าถม
คนขมอย่าชอบ	คนกรบอย่าเขาะ	คนเคาะย่าค่า
คนกล้าย่าขู	คนคุดย่าเข้า	คนเขลาอย่าเข็
คนเฉยย่าประมาท	คนอาจย่าราญ	คนหาญย่าสู้
คนขูย่าโกรธ	คนโลคย่าเกลียด	คนขี้เกียจย่าเลี้ยง
คนเอียงย่านับ	คนหลับย่าตี	คนมือย่าบัน
คนจนอย่าเบียด	คนเพียรย่าหมิ่น	คนกินย่าवान
คนผลาญย่าสนิท	คนบิคอย่าฝาก	คนกระดากย่าท้วง
คนหวงย่าขิม	คนลิมย่าถาม	คนตะกลามย่าเชิญ
คนเขินย่ากู่ย	คนคุดย่าขั่น	คนพริ้นย่าขู่
คนกูดย่าค้อน	คนนอนย่าข้าม	คนจามย่าข้อน
คนจนอย่าเคียง	คนเดียงย่าว่า	คนม่ายย่าไต้
คนไปย่าตลก	คนมากย่าหลอก	คนปอกย่าเส้น
คนเป็นย่าลอง	คนปองย่าหัด	คนขับย่าเกือ
คนเลื้อย่าทวาด	คนขลาคอย่าหลอน	คนปอนย่าโดม
คนโขมอย่าข้ำ	คนข้าย่าตอง	คนห้องย่าเสพ
คนเจ็บย่ากวน	คนขวนย่าเร่ง	คนแก้งย่าทำ
คนก้าอย่าตีบ	คนรีบย่าหัก	คนรักย่าหุบ
คนขบอย่าหู้	คนฟูย่าแข่ง	คนแก้งย่าทอบ
คนบอบย่าเมี้ยน	คนเสี้ยนย่าขยาย	คนร้ายย่าปลุก
คนสนุกย่าเพลิน	คนเดินย่ากอด	คนจอกย่าโดน
คนโจรย่าขิด	คนมิตร์ย่าปัด	คนคคอย่ายก

คนงกออย่ารอ	คนบ้ออย่าหวาด	คนปราชญ์อย่าเสียม
คนเขี่ยมอย่าซัน	คนอับอย่าข่ม	คนจมอย่าทำ
คนจ้ออย่าทาบ	คนอายอย่าล้อ	คนจ้ออย่าเคือง
คนเฟื่องอย่าพ่น	คนฝันอย่าหลง	คนตรงอย่าห่าง
คนกลางอย่าไกล	คนโถยอย่าขาม	คนจามอย่าจ้อง
คนมองอย่าเขม้น	คนเดินอย่าตาม	คนห้ามอย่าจุน
คนหนุนอย่าเห่อ	คนละเมออย่าฟัง	คนคลั่งอย่านิยม
คนระบมอย่าเบียด	คนละเอียคอย่าหวัด	คนซ้คอย่าฉวย
คนรวชอย่าแถม	คนแหลมอย่าเหลา	คนเมาอย่าขวาง
คนหมางอย่าไซ	คนโถลอย่ามอม	คนชอบอย่าซัง
คนระวังอย่าซิง	คนวังอย่าหมอม	คนหอบอย่าเหยียบ
คนเพียบอย่าลุ่ม	คนก้มอย่าชิง	คนทิ้งอย่าขาน
คนหวานอย่าอิม	คนอิมอย่าบึ้ง	คนอึ้งอย่าเอ็ด
คนเท้ออย่าต้าน	คนด้านอย่าโต้	คนโวอย่าตาม
คนตามอย่าหยอก	คนบออย่าอ้อ	คนลืออย่าตื่น
คนเห็นอย่าเล็ม	คนเค็มอย่าห้าม	คนหยามอย่าเกี้ยว
คนเหนียวอย่าขอ	คนขอยอย่าพอง	คนคะนองอย่าขานาน
คนคร้านอย่าป็น	คนหมั่นอย่าเก็ก	คนเค็กอย่าชิน
คนป็นอย่าม่า	คนชะร่าอย่าดวง	คนง่วงอย่าตั้ง
คนพลั่งอย่าพลอย	คนลยอย่ารับ	คนอับอย่าฟัง
คนหยิ่งอย่าจำ	คนถล่อยอย่าหล็ก	คนหนักอย่ากิด
คนค้คอย่าปล่อย	คนถ่อยอย่าถาก	คนกากอย่าแหะ
คนเขวระอย่าชวค	คนบ่ทอย่าไครก	คนโรคอย่าสาบ
คนหยาบอย่าตั้ง	คนนังอย่าบัก	คนจคอย่าใช้
คนโถยอย่าต้อย	คนง้อยอย่าตบ	คนหลบอย่าเตะ □

คัดจากหนังสือ สุภาษิตนุสรณ์ รวบรวมโดย นายแพทย์สุพจน์ อ่างแก้ว
พิมพ์ในงานฌาปนกิจศพ นางสันติศรนาถการ (จินดา อุดตระเสวก)
๓๑ ส.ก. ๒๕๓๑

ต่อจากหน้า ๘๘

เหล็กค้กินถึงสัน มิพักพินก็ข้อมคม
มิพักเอาเหล็กปนเนื้อธรรมชาติว่า
เหล็กดี ทองคำปนทองแดง รัศมี
แสงเป็นราศี คนชั่วปนคนดี เหตุ
จะมีบรู๊วข เข้าพรักรันผิดด้าม
ถึงแม้จะพนักก็หลุดง่าย เท่านั้นที่
ทั้งหลาย รัฟิงไว้ดริกสาเอา รวด

ชะเนตท่านแต่งให้ เขียนเอาไว้เป็น
ลำเนา ผู้ใคร่เรียนเอา นบนอบไหว
เจ้าตำบรา ●

ศัพท์อธิบาย

๑ จำเมริน = จำเริญ ๒ พุดทอาจารย์
= พฤษณาจารย์ ๓ สักถาพร =

สถาพร ๔ กระสัดตรี = กษัตริ์ (สตรี)
๕ ดังคม = ดังคน ๖ จินระจา =
เจรจา ๗ ฝิปราช = อภิปราช ๘ ท้อ
บัน = ตะบัน หรือสะบัน ๙ กระโดก
= กระตุก ๑๐ แห็ก = เหล็ก ๑๑
เรค = จาริต ๑๒ สักถี = เทรษฐี
๑๓ สำเนา = ถูกเล่น หรือกลมเม็ด

จูสมิแล ๕๗

อ่านต่อหน้า ๖๗